

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 125

Din 15.03.2023

Dosar nr.: 232/2022

Petiția nr.: 2433/01.04.2022

Petent(ă): [REDACTED]

Reclamat(ă): UAT Remetea

Obiect: publicarea unor informații într-un ziar doar în limba maghiară

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1. [REDACTED] cu domiciliu în [REDACTED] Comuna [REDACTED] Jud. [REDACTED]

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2. UAT Remetea cu sediul în Loc. Remetea, nr. 299, Județul Bihor, Cod poștal: 417410 Romania

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20 alin.(4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

4. Prin adresa nr. 2433/14.04.2022 a fost citat petentul iar prin adresa nr. 2769/14.04.2022 a fost citată partea reclamată pentru data de 10.05.2022 ora 11:30.

5. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Petentul ne supune atenției publicația „Kepes Vagyok” editată de Primăria și Consiliul Local reclamat, care este disponibilă exclusiv în limba maghiară, fără a avea și o variantă tradusă în limba română. Acesta consideră astfel că se încalcă dreptul la informații de interes public. (file 3-16)

Susținerile părților reclamate

7. Partea reclamată consideră că informațiile prezente în ziarul „Kepes Vagyok” ce fac obiectul prezentei plângeri nu sunt de interes public, astfel nu ar exista obligativitatea traducerii în limba română.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil

Constituția României

Articolul 13

„În România, limba oficială este limba română.”

Articolul 16

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

(4) În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.”

Codul administrativ – Legea 54/2019

Articolul 195

Limba oficială și folosirea limbii minorităților naționale:

„(1) În raporturile dintre cetățeni și autoritățile administrației publice locale se folosește limba română.

(2) În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, stabilit la ultimul recensământ, în raporturile lor cu autoritățile administrației publice locale, cu aparatul de specialitate și organismele subordonate acestora, aceștia se pot adresa, oral sau în scris, și în limba minorității naționale respective și primesc răspunsul atât în limba română, cât și în limba minorității naționale respective.

(3) În scopul exercitării dreptului prevăzut la alin. (2), autoritățile publice și entitățile prevăzute la art. 94 au obligația să pună la dispoziția cetățenilor aparținând unei minorități naționale formulare și texte administrative de uz curent în format bilingv, respectiv în limba română și în limba minorității naționale.

(4) Lista formularelor și a tipurilor de texte administrative de uz curent, care se utilizează conform alin. (3), se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Departamentului pentru Relații Interetnice elaborată în colaborare cu Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, cu avizul ministerelor cu atribuții în domeniul administrației publice, finanțe publice și afaceri interne.

(5) În condițiile prevăzute la alin. (2), în posturile care au atribuții privind relații cu publicul sunt încadrate și persoane care cunosc limba minorității naționale respective.

(6) Autoritățile administrației publice locale asigură inscripționarea denumirii localităților și a instituțiilor publice de sub autoritatea lor, precum și afișarea anunțurilor de interes public atât în limba română, cât și în limba minorității naționale respective, în condițiile prevăzute la alin. (2).

(7) Actele oficiale se întocmesc în mod obligatoriu în limba română, sub sancțiunea nulității.”

O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

Articolul 2 „(1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Articolul 10 „Conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.”

Analiza în prezenta cauză

8. Curtea Constituțională statuat în mod constat că „principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale”.¹

9. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat² în această situație.

10. Suntem în prezența unei posibile discriminări directe:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „criteriului protejat”.

11. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:³

¹ Decizia nr. 349/2001, M.Of. nr. 240/2002

² Decizia nr. 312/2001, M.Of. nr. 99/2002, Decizia nr. 82/2002, M.Of. nr. 261/2002

³ Art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, modificată și republicată.

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

12. Prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare, fiind reclamată publicarea informațiilor de interes public în publicația „Kepes Vagyok” editată de Primăria și Consiliul Local reclamat, exclusiv în limba maghiară.

13. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.(1) din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2 alin.(1) deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2 alin.(1), și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit din cauză apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

14. Criteriul, în raport cu elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definită în art. 2 din O.G. nr. 137/2000, trebuie interpretat în sensul existenței sale, *ipso facto* și constituind mobilul principal al actului sau faptului discriminatoriu. În situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit indus și criteriul interzis de lege.

15. Criteriul reținut în prezenta cauză este cel al limbii.

16. Colegiul director constată că au fost întrunite elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, întrucât a fost atins dreptul la informare ale unei persoane aflate într-o poziție similară cu petentul prin limitarea acesteia la informații de interes public, pe baza criteriului limbii utilizate în toate articolele.

17. Suntem în prezența unei excluderi pe bază criteriului limbii, care are drept scop restrângerea drepturilor cetățenilor români.

18. Analizând prevederile legale, obligativitatea traducerii și în limba română a publicațiilor exclusiv în limba maghiară este certă prin raportare la prevederile constituționale care consacră limba oficială ca fiind limba română, Codul administrativ precum și prevederile O.G. 137/2000, republicată.

19. Colegiul director reține că în cazul semnalat de petent sunt incidente prevederile art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 10 lit. h) din OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată, lipsa asigurării bilingvă a traducerii tuturor informațiilor de interes public prezente în ziarul „Kepes Vagyok”. Colegiul director dispune sancționarea cu amendă contravențională în cuantum de 2.000 lei, conform art. 7 din OG nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor și art. 26 alin(1) din OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea săvârșirii de către partea reclamată, respectiv Unitatea Administrativ Teritorială Comuna Remetea, Județul Harghita, prin primar în funcție, a unei fapte de discriminare potrivit art. 2 alin (1) și art. 10 lit. h), din OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată;
2. Sancționarea cu amendă contravențională în cuantum de 2.000 lei a Unității Administrativ Teritoriale Comuna Remetea, Județul Harghita, prin Primar în funcție;
3. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la Administrația Județeană a Finanțelor Publice Harghita conform Ordonanței nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar) în termen de 15 zile din momentul în care constituie de drept titlu executoriu, conform art. 20 alin (10) al O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SULIMAN SECYL - Membru

Data redactării: 21.03.2023

Redactată și motivată: ACF/AA

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

